

عنوان مقاله:

کانی شناسی و زمین شیمی کانسار آهن سیریز، شمال باختر زرد، استان کرمان

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 27، شماره 106 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

سید جواد مقدسی - دانشیار، گروه زمین شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

جواد یزدی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زمین شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

طاهره نامدار محمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زمین شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کانسار آهن سیریز در فاصله ۷۵ کیلومتری شمال باختری شهرستان زرد (استان کرمان)، در پهنه ایران مرکزی جای گرفته است. کانی سازی آهن بیشتر به شکل توده های نامنظم، عدسی ها و رگه هایی در واحدهای آهنی- دولومیتی دگرگون شده پالئوزوییک (سازند کوهبنان) و درون اسکارن های تشکیل شده در همبری توده نفوذی گرانیتوئید سیریز یافت می شود. کانسار آهن سیریز ترکیب کانی شناختی ساده ای دارد. مگنتیت، پیریت، کالکوپیریت، هماتیت و هیدروکسیدهای آهن مهم ترین کانه های موجود در این کانسار هستند. توده نفوذی گرانیتوئید سیریز از دید سنگ شناختی، شامل واحدهای سنگی مانند کوارتزسینیت، کوارتزمونزونیت، سینیت و سینوگابرو است و ماگمای سازنده آن از نوع کالک آلکالن است. گرانیتوئید سیریز از دید زمین شیمیایی در رده گرانیتوئیدهای نوع A با منشا گوشته ای (زیررده A1) قرار می گیرد. با توجه به ویژگی های سنگ شناختی و کانی شناختی، اسکارن سیریز متشکل از گرانیتوئید سیریز به عنوان موتور گرمایی و منشا کانی سازی، پهنه اسکارنی، کانسنگ آهن مگنتیتی توده ای و رگه ای، و سنگ آهنک های دولومیتی دگرگون شده (مرمر) است. با نفوذ توده گرانیتوئید سیریز، سنگ های میزبان آهنی- دولومیتی سازند کوهبنان دستخوش دگرگونی همبری شده اند و مرمراهی بیشتر آهنی با بافت گرانوبلاستیک تشکیل شده اند. در این مرحله، مجموعه پاراژنری در سنگ آهنک های خالص بیشتر شامل گارنت- ولاستونیت- مرمر (کلسیت) است. در حالی که در سنگ آهنک های دولومیتی شامل گارنت- کلینوپیروکسن- فلوگوپیت است. کانی های سیلیکات کلسیم (- منیزیم) تشکیل شده در این مرحله بیشتر بدون آب هستند و با کانی سازی آهن همراه نیستند. با گذشت زمان و سرد شدن توده نفوذی گرانیتوئید سیریز، سامانه گرمایی- ماگمایی دمابالا دستخوش تغییر و به تدریج کم رقم می شود. تشکیل کانی های اپیدوت، ترمولیت- اکتینولیت، بیوتیت، مسکوویت، کلریت، تالک، کلسیت و کوارتز در پهنه اسکارنی کانسار آهن سیریز می تواند محصول این مرحله از تکامل توده نفوذی و سامانه گرمایی- ماگمایی باشد. کانی سازی آهن بیشتر با مجموعه کانی های ناشی از واکنش های پسروده مرحله اخیر همراه است که نشانگر نهشت فلزات در ارتباط با کاهش دمای سیال کانه ساز و آمیختگی احتمالی آن با سیال های جوی است.

کلمات کلیدی:

کانسار آهن، کانی سازی اسکارن، زمین شیمی، مگنتیت، گرانیتوئید سیریز، زرد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1384176>

